

તત્વાચાર્ય (એમ.ફિલ.) અભ્યાસક્રમના લઘુશોધ નિબંધનું મૂલ્યાંકન રીપોર્ટ

પ્રતિશ્રી,
કા.કુલસચિવશ્રી,
શ્રી સોમનાથ સંસ્કૃત યુનિવર્સિટી,
વેરાવળ.

વિષય : તત્વાચાર્ય (એમ.ફિલ.) અભ્યાસક્રમના લઘુશોધ નિબંધનું મૂલ્યાંકન રીપોર્ટ મોકલી
આપવા બાબત.

સંદર્ભ : યુનિ.નો પત્રકમાંક : જા.જો.એમ.ફિલ./પ્ર૦૬/૨૦ તા. ૨૬/૦૬/૨૦૨૦

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ આપે મને જે એમ.ફિલ. અભ્યાસક્રમના લઘુશોધ નિબંધના મૂલ્યાંકન અર્થે
મોકલી આપવામાં આવેલ તેના ગુણ નીચે મુજબ મોકલી આપું છું.

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	ગુણ ૪૦ માંથી	રીમાર્ક્સ
૧.	મનુષી બહેરા	૩૮	
૨.			
૩.			
૪.			

મૂલ્યાંકનકારનું નામ: ડી. ગણેશીલાલ જાડેજી
હોદ્દો: સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ પ્રોફેસર
સ્થળ: ... સોડલ

મૂલ્યાંકનકારની સહી

.....

મહાશય :

૧. ગૂઢચાંકન રીપોર્ટ
૨. કુરિયર અર્થેની પહોંચ

संस्कृतविभाग एवं अनुस्नातककेन्द्रम्
महाराजाश्री भगवतसिंहजी विनयन एवं वाणिज्य महाशाला
गोमण्डलम् - ३६०३११ (गूज.) ।

डॉ. नवनीतः जोशीः

(MA BEd Ph.D. साहित्याचार्ये)

अध्यक्ष एवं प्रोफे-इन-चार्ज

दूरभाष : ०२८२५-२२००६९(O)

०२८१-२५६२५९६(R)

Mob. No. +91942696116

दिनाङ्कः : २४/०९/२०२०

<http://mbcollege.org.in>

navyjoshi@yahoo.com

दिनांकः : जा.नं.एम.फिल/4081/20 (Dated: 18/09/2020)

कुलसचिवः,

सोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः,

गवतम् - ३६२२६६ ।

विषयः : मनुश्री बहेरा (Enrollment No. : 1911502011) इतिशोधच्छात्रायाः

श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य तत्त्वाचार्य - इत्युपाध्यर्थे (M.Phil.इति) "A Study of Nalachampoo in the context of modern social life system" इतिशीर्षकत्वेन प्रस्तुतस्य लघुशोधनिबन्धस्यमूल्याङ्कन-आलेखः ।

अनेन प्रमाणीक्रियते यत् श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य तत्त्वाचार्य (M. Phil.) - इत्युपाध्यर्थे गवेषिकया मनुश्री बहेरा - तथा प्रस्तुतः 'नलचम्पूकाव्यस्य आधुनिक सामाजिक जीवन सन्दर्भे परिशीलनम्' - इत्याख्यः शतपृष्ठैः पञ्चाध्यायैश्च निबद्धः लघुशोधनिबन्धः परिक्षीतोऽस्ति । परीक्षणानेन ज्ञातम् यत् गवेषिकया महता परिश्रमेण एतस्माद्बद्धानां समग्रानां विषयानां सम्यग्गवेषणं कृत्वा नूतनानामनेकानामर्थानामुद्घाटनं कृतमिति ।

संस्कृतसाहित्याकाशेऽनेकानि काव्यप्रकाररूपाणि नक्षत्राणि प्रकाशन्ते, तेषां चम्पूकाव्यमेकमस्ति । आचार्यविश्वनाथेनोक्तं साहित्यदर्पणे यत् 'गद्यपद्यमयं काव्यं चम्पूरित्यभिधीयते ।' काव्येऽस्मिन् गद्यपद्ययोः संमिश्रणत्वादेव काव्यमिदं मिश्रकाव्यमित्यपरनाम्नापि प्रसिद्धम् । तत्र कविः वर्णन-प्रक्रियानुसारेण क्वचित् खण्डकाव्यस्य तथा च क्वचित् महाकाव्यस्य स्थितिं ध्रियते । मुक्तककाव्यस्य स्वच्छन्दतातत्र नास्ति । प्रबन्धकाव्यस्यसर्वेषां बन्धानां स्वीकारः, चम्पूकाव्यस्य नियतिः वर्तते। अस्मादेव रूपात् चम्पूकाव्यतः परवर्तीकाले 'ख्याल' इति नाम्नाऽन्यतमा काव्यविधायाः विकासः जातोऽस्ति । हरिदाम भट्टाचार्येण चम्पूशब्दस्यव्युत्पत्तौ लिखितं वर्तते यत्, 'चमत्कृत्यपुनाति सहृदयान् विस्मितीकृत्यप्रमादयति इति चम्पूः ।' इति । अनेन सिद्धंभवति यत् चम्पूकाव्यस्य रचनायां चमत्कृति-प्रियता मुख्याऽस्ति ।

यद्यपि ऐतरेयब्राह्मणस्य 'हरिश्चन्द्रोपाख्यानम्' तथाकठोपनिषदः 'नचिकेतोपाख्यानम्' गद्यपद्ययोः मिश्ररीत्यामेव लिखिते वर्तते, अन्यारपि बहवः कृतयः मिश्रशैल्यां लिखिताः सन्ति, तथापि संस्कृतभाषायां चम्पूकाव्यमिति विशेषकाव्यविधायाः शास्त्रीयत्वेन प्रतिपादनं त्रिविक्रमभट्टेनैव कृतम् । तस्य नलचम्पूकाव्यं संस्कृतभाषायाः प्रथमं चम्पूकाव्यमितिप्रसिद्धमेव । काव्यमिममेवाधिकृत्य गवेषिकया स्वलघुशोधनिबन्धोऽयं

प्रस्तुतो कृतः । नलचम्पूकाव्ये प्रस्तुतानामाधुनिकसामाजिकजीवनस्य संदर्भाणां परिशीलनं तस्याः लघुशोधनिबन्धस्य मुख्यो विषयः वर्तते।

प्रथमेऽध्याये शोधद्वारा नलचम्पूकारस्य परिचयः, तस्य जीवनं, समयः, कवनश्चेति विषयानधिकृत्य विवेचनं कृतम् । विवेचनमिदं तथा साधारेणैव प्रस्तुतमस्ति । वस्तो आधाराय दत्ताः संदर्भाः प्रत्येकस्य पृष्ठस्य अध भागे वर्तन्ते ।

द्वितीयेऽध्याये चम्पूकाव्यस्योद्भवः विकामश्च, चम्पूविषये इतिहासकाराणामभिप्रायाः ऐतिहासिकदृष्ट्या चम्पूकाव्यमिति विषयाः विवेचिताः । गद्यपद्ययोः मिश्रणेन काव्यं रमणीयतां प्राप्नोति । अनया रमणीयतया एव चम्पूकाव्यमानन्दप्रदायकं भवति । अनेन, गवेषिकया चम्पूकाव्यस्य प्रमुखोद्देश आनन्दप्रदानंमस्तीति सुचारुरूपेण प्रस्थापितम् ।

तृतीयेऽध्याये नलचम्पूकाव्यगतस्य समाजजीवनस्य समीक्षणं वर्तते । तस्मिन् समीक्षणे तात्कालिकी राजकीया, धार्मिकी, आर्थिकी, सांस्कृतिकीत्यादीनां स्थितीनां विवेचनं कृतम् । त्रिविक्रमभट्टेन प्रदर्शितां स्त्रीणां स्थितिमपि समीक्षायाः विषयो वर्तते । यद्यपि 'सङ्गीतम्' इति शब्दे वाद्यस्यापि समावेशः वर्तते, तथापि गवेषिकया सङ्गीतं वाद्यञ्च भिन्नत्वेन समीक्षिते । नैपः कोऽपि गभीरः दोषः, परं तस्य स्पष्टता न करणीयास्ति एव ।

चतुर्थोऽध्यायः रामायणे, महाभारते, पुराणेषु, नैपधीयचरिते वर्णीतानां नलकथानां निरूपणं विदधाति । महाकवेः श्रीहर्षस्य नैपधीयचरिते काव्ये कृतं समाजनिरूपणमध्यायायाम्मै विशेषतां ददाति ।

पञ्चमेऽध्याये नलचम्पूकाव्ये प्रदर्शितमाधुनिकस्य समाजस्यान्वेषणमसम्यगिव प्रतिभाति । तथापि गवेषिकया तात्कालिकाधुनिकमित्युभयोः समाजजीवनयोः सम्यक् तुलनां कृत्वा स्वकौशलं प्रस्थापितं वर्तते ।

शोधद्वारा दत्ताः निष्कर्षाः संपूर्णतया मौलिकाः प्रतिभान्ति । कार्येणानेन संस्कृतसाहित्यविवेचन नूतनां दिशां गतिञ्च संप्राप्स्यतीति मे मतिः । भूर्यभिनन्दनानि प्रददामि गवेषिकायै ।

एकस्मिन् नूतने विषये द्वात्रां समायोजकः मार्गदर्शकः डॉ. डी. एम. मोकरियामहोदयोऽपि प्रशंसापात्रोऽस्ति । कार्यमिदं तस्मै किर्तीदायकं भवत्वित्याशे ।

मुद्रणकार्यवशात् वा लेखनिस्खलनादागताः दोषाः प्रबन्धप्रकाशनपूर्वैव दूरी करणीयाः सन्ति।

- समग्रतया मतानुसारेण मम प्रबन्धोऽयं विद्यावारिधिः (Ph. D.) – इत्युपाध्यै स्वीकरणीयोऽस्तीति ।
- The Thesis should be accepted for the Award of the Degree of Ph. D.

(Dr. N. J. Joshi)

Dr. Navnit J. Joshi

Ph.D. Guide, Department of
Hindi, No. PG, P. D. 1115, 2004
Dr. N. J. Joshi, Assistant Professor, Bikaner

श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वेरावलम्
Shree Somnath Sanskrit University
राजेन्द्रभुवनमार्गः, वेरावलम्-३६२ २६६, गीर सोमनाथ-जनपदम्, गुजरातम्
Rajendra Bhuvan Road, Veraval – 362 266 Dist. Gir Somnath, Gujarat

तत्त्वाचार्य-शोधप्रबन्धस्य मूल्याङ्कनपत्रम्
Evaluation Report of M.Phil. Dissertation

शोधार्थिनाम
Name of Research Scholar : मोजलिस्ता मिश्रीः

पञ्जीकरणसङ्ख्या
Enrollment Number : २०१११५०२०००९

शोधप्रबन्धस्य शीर्षकम्
Title of the Dissertation : चारुवदता इति गद्यकाव्ये मन्त्रकारविमर्शः

सङ्कायः/विषयः
Faculty/Subject : शास्त्रित्यरुक्कोटः

प्रथमो भागः
Section : A

टिप्पणी – कृपया अधोलिखितनिकषाधारेण शोधप्रबन्धस्य मूल्याङ्कनं विधीयताम् । प्रत्येकं निकषस्य विशत्यङ्काः सन्ति ।
Note: Kindly adjudicate the dissertation under given criteria and score them out of 20 of each criterion.

निकषाः Criteria No.	मूल्याङ्कनक्षेत्रम् Areas to adjudicate	पूर्णाङ्काः Maximum Score	प्राप्ताङ्काः Score Allotted
निकषः १ Criteria : 1	अनुसन्धानस्य प्रासङ्गिकता Relevance of Research	20	18
निकषः २ Criteria : 2	शोधप्रविधिः Research Methodology	20	14
निकषः ३ Criteria : 3	अनुसन्धाने योगदानम् Research Contribution	20	13
निकषः ४ Criteria : 4	सैद्धान्तिकी वैचारिकी च स्पष्टता Theoretical and conceptual Understanding	20	13
निकषः ५ Criteria : 5	अनुसन्धानसामग्र्याः गुणवत्ता प्रस्तुतीकरणं च Quality of content and mode of Presentation	20	12
	आहत्य Total	100	70

श्री सोमनाथ संस्कृत विश्वविद्यालयः
वेरावल गिर सोमनाथ
14 FEB 2022
समाप्तं दि. 10/20

द्वितीयो भागः
Section : B

1. शोधप्रबन्धस्य सामान्य वैशिष्ट्यम्
General Features of the Dissertation:

(i)	शोधप्रबन्धस्य संरचना प्रस्तुतिः च सन्तोषदायिका वर्तते ? Is the Organization and Presentation of dissertation is satisfactory?	आम् / न Yes / No
(ii)	शोधकार्यस्य गुणवत्तायाः इतरविश्वविद्यालयैः सह तुलना कर्तुं शक्यते ? Is the quality of the work comparable with that in other universities of repute?	आम् / न Yes / No
(iii)	किं शोधकार्यं मौलिकविचारेण सह नूतनविचारं प्रकटयति ? Does the dissertation embody any new ideas with original thoughts?	आम् / न Yes / No
(iv)	भाषाविषयकं संशोधनम् (कृपया विस्तृतविवरणलेखनाय अतिरिक्त पत्रं प्रयुज्यताम्) Corrections in punctuations, grammar, spelling or language (In case if changes are required, separate sheet may be used):	न / अल्पम् / संशोधनम् अपेक्ष्यते None/Minor/Require Changes

2. शोधप्रबन्धस्य समग्रम् अवलोकनम् (आवश्यकतायां सत्याम् अतिरिक्तं पत्रं प्रयुज्यताम्)
General overview of the Dissertation (Use Separate Sheet if Required):

शोधप्रबन्धस्य सामान्य वैशिष्ट्यम्
गद्यकाव्ये अलङ्कारविमर्शः इति विषये शोधकार्यं कृतम्।
उपाधये लघुशोधप्रबन्धस्य प्रस्तुतं करोति। लघुशोधप्रबन्धस्य
प्रारम्भे अलङ्कारशास्त्रस्य एवं अलङ्कारशास्त्राणां परिचयः अस्ति
अध्यायोपसंग्रहविस्तरं विवक्षितं अस्ति। द्वितीयोऽध्याये शाब्दालङ्काराणां
परिचयः इत्यां संक्षेपेण वासवदत्तागद्यकाव्यस्य
शाब्दालङ्कारपुयोगः निरूपितः अस्ति। तृतीयोऽध्याये
अर्थालङ्काराणां परिचयः इत्यं संक्षेपेण वासवदत्ताकाव्यस्य
अर्थालङ्कारपुयोगः विवेचनोऽस्ति। अन्तं उपसंग्रहोऽस्ति।

3. इतरे परामर्शाः यति मन्ति (आवश्यकतायां सत्याम् अतिरिक्तं पत्रं प्रयुज्यताम्)
Other Suggestions, if any: (Use Separate, Sheet if Required):

कुत्रचित् शास्त्रग्रन्थः अपेक्षितो अस्तीति । इतोऽपि
अधिकः वीरुपदानाग्राहकव्यस्य अन्वेषणायां विमर्शः
भवितुं शक्यते ।

तृतीयः भागः
Section : C

इदं मम निश्चितं मतम् अस्ति यत्
It is my considered opinion that:

- (A) शोधप्रबन्धः वर्तमानस्वरूपे 'तत्त्वाचार्यः' इति उपाध्ये स्वीक्रियते ।
The dissertation be accepted for the award of **M.Phil.** degree in its present form
- (B) शोधप्रबन्धः अपेक्षितसंशोधनानन्तरं स्वीकर्तुं शक्यते तथा च तत् शोधपर्यवेक्षणेन प्रमाणितं स्यात् ।
The dissertation be accepted subject to revision/corrections suggested and to be verified by the research supervisor(s)
- (C) शोधप्रबन्धस्य संशोधनं भवेत् तदनन्तरं पुनर्मूल्याङ्कनाय प्रस्तूयताम् ।
The dissertation be revised & resubmitted for re-evaluation
- (D) शोधप्रबन्धः अस्वीक्रियते ।
The dissertation be rejected

टिप्पणी- उपर्युक्तकोष्ठकेषु कस्मिंश्चित् एकस्मिन् कोष्ठके ✓ चिह्नं विलिख्यताम्, यत् भवदभीप्सितं वर्तते । कृपया
इतरकोष्ठकेषु X चिह्नं विलिख्यताम् ।

Note: Please put ✓ mark in only one of the boxes provided, corroborating the statement as most appropriate in your opinion. Please strike off remaining statements OR put a cross mark (x) in boxes against such statements which are not applicable.

परीक्षकस्य नाम
Name of the Examiner : Dr. Dayal M. Makuria

पदम्
Designation : Assistant Professor

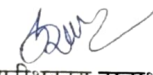
विश्वविद्यालयस्य/महाविद्यालयस्य नाम
University/College Name : Shree Somnath Sanskrit

सङ्केतः (Address) : University, Veraval

दूरवाणीसङ्ख्या
Mobile Number: 9825512756

वैद्युतपत्रसङ्केतः
Email: dmmakuria@rgmuil.com

दिनाङ्कः
Date: 14-02-2022

परीक्षकस्य हस्ताक्षरम्
(Signature of the Examiner)